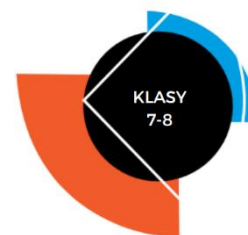

Temat: Przeciwdziałanie cyberprzemocy**Scenariusz lekcji dla klas 7-8 szkół podstawowych****Wszystkie materiały multimedialne do lekcji znajdziesz tu:**<https://bit.ly/cyberprzemocbenet>**Odniesienie do podstawy programowej:**

Informatyka 7-8

V. Przestrzeganie prawa i zasad bezpieczeństwa. Uczeń:

1. opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją

Wprowadzenie

Lekcja ma przybliżyć uczniom i uczennicom podstawowe zagadnienia związane z cyberprzemocą, czyli agresją elektroniczną stosowaną przez Internet. Może ona przybierać formę zastraszania, prześladowania, nękania, czy wyśmiewania poprzez wpisy w social mediach, wysyłanie SMS-ów, e-maili, czy komentarze na forach internetowych. Podczas lekcji uczniowie i uczennice dowiedzą się jak reagować w takich sytuacjach.

Cele lekcji

- Poznanie mechanizmów przemocy rówieśniczej i negatywnego etykietowania
- Poszerzenie wiedzy dotyczącej sposobów radzenia sobie z agresją koleżanek i kolegów
- Wyjaśnienie pojęcia cyberprzemoc

Cele lekcji (w języku ucznia)

- Dowiedzie się, co to jest cyberprzemoc
- Stworzy bazę sposobów na radzenie sobie z agresją w sieci
- Porozmawia o uczuciach ofiary agresji w Internecie

Kluczowe zagadnienia:

1. Czym jest Cyberprzemoc?
2. Jakie są przejawy cyberprzemocy?
3. Jak radzić sobie z agresją w Internecie?

Metody: dyskusja, burza mózgów, rozwiązywanie problemów

Formy pracy: praca w parach

Materiały/ środki dydaktyczne potrzebne do przeprowadzenia zajęć:

rzutnik, głośnik, komputer

Podczas lekcji wykorzystaj przygotowane materiały

w aplikacji NEARPOD. Link: <https://bit.ly/cyberprzemocbenet>

W aplikacji Nearpod znajdziesz:

-Materiał „Historia”

-Film “Przeciwdziałanie przemocy” https://youtu.be/w_kclN7hn_I

-Pytania pomocnicze

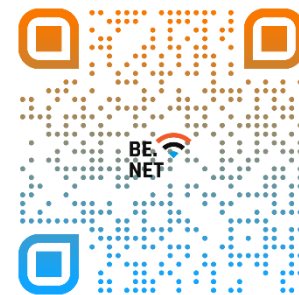
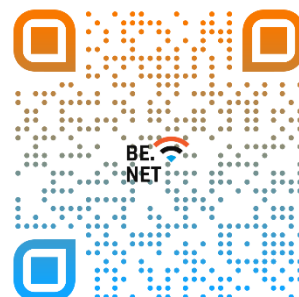
-Gra wykreślanka

Alternatywnie możesz wykorzystać:

wydrukowaną historię (zał.1)

duże kartki (np. flipchart)

flamastry/ długopisy/ kredki

Załączniki do scenariusza:

Załącznik nr 1. Historia

Materiały dodatkowe do przeprowadzenia lekcji

Skrót przebiegu zajęć:

- Sprawy organizacyjne (5 min.)
- Ćwiczenie (15 min.)
- Strategie działania (10 min.)
- Film (10 min.)
- Test podsumowujący (5 min.)

Przebieg zajęć:**Sprawy organizacyjne (5 min.)**

Sprawdzenie obecności.

Inne sprawy organizacyjne.

Zapoznanie z artykułem (10min.)

Poproś uczniów, aby przeczytali historię, która wydarzyła się w 2013 roku w Wielkiej Brytanii.

Udostępniij uczniom artykuł (załącznik 1, Nearpod 2 slajd).

Strategie działania (10 min.)

Zapytaj klasę, co ich zdaniem powinna zrobić osoba, która jest w jakiś sposób prześladowana lub etykietowana przez kolegów. Spróbujcie wspólnie wypracować jedną lub dwie strategie działania. Pomocny w tym może być opis zawarty w materiałach do lekcji.

Film (10 min.)

Zapowiedz uczniom, że za chwilę pokażesz im krótki film, ilustrujący temat dzisiejszej lekcji.

Link do filmu: https://youtu.be/w_kclN7hn_I

Włącz film (kolejna aktywność w Nearpod)

Po zakończeniu filmu, omów go z uczniami według następującego szablonu (możesz go rzecz jasna modyfikować, w zależności od potrzeb):

Zapytaj uczniów, dlaczego ktoś może chcieć negatywnie komentować czyjeś zdjęcia i wpisy w Internecie. Zbierz kilka powodów, możesz je też wypisać na tablicy.

(kolejne aktywności w Nearpod)

Zapytaj, jak mogą czuć się osoby, na temat których takie negatywne komentarze będą się pojawiać, albo osoby, którym będzie w jakiś inny sposób robiona przykrość w Internecie.

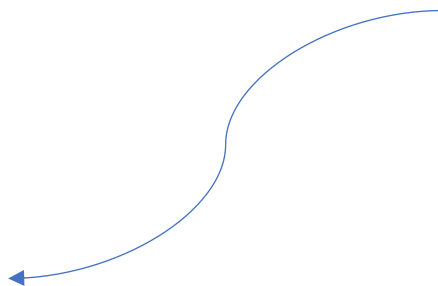
Zapytaj uczniów, czy uważają, że takie zachowania w Internecie są podobne do negatywnych zachowań w prawdziwym świecie, takich jak przezywanie, dokuczanie itp.? Jeżeli nie będą widzieli podobieństwa, pokaż im, że skutki są

zawsze podobne – i prowadzą do tego, że komuś jest przykro, czuje się nieszczęśliwy.

Podsumowanie (10 min.)

Podsumuj lekcję, zwracając uczniom uwagę na jeden podstawowy wniosek:
**Agresja w Internecie i agresja w prawdziwym życiu - niczym się nie różnią.
Zawsze kogoś ranią i robią mu krzywdę.**

W ramach podsumowania lekcji udostępni uczniom wykreślanke [LINK](#)

Załącznik 1 – Artykuł

„Ask.fm to portal założony w 2010 roku na Łotwie. Osobom, które założą sobie tam konto, inni użytkownicy mogą anonimowo zadawać pytania. Żeby się w nim zarejestrować, trzeba mieć 13 lat. Albo podać fikcyjną datę urodzenia. Portal ma 60 mln użytkowników na całym świecie.

Konto na Ask.fm miała także 14-letnia Hannah Smith z Lutterworth w Wielkiej Brytanii. Jej koleżanka Georgia Clarke powiedziała, że na profilu ludzie obrażali rodzinę Hannah i dokuczali jej z powodu wyglądu. - Mówiła mi o tym. Ale mówiła też, że jej to nie obchodzi

- opowiadała Georgia w telewizji Sky News.

Pod koniec lipca jeden z użytkowników napisał: „Ty obrzydliwa k**o, idź się zabić, wszyscy będą szczęśliwi”. Inni nazywali ją „krową” i „grubą szmatą”.

Hannah każdemu z nich odpisywała. Na przykład tak: „Może jestem brzydka, ale jaki ty jesteś, jeżeli każesz ludziom się zabić?” albo tak: „A byłbyś szczęśliwy, gdybym się zabiła?”.

Za kilka dni rodzice znaleźli ją w jej pokoju. Powiesiła się, a na jej komputerze była otwarta strona Ask.fm.

Jej ojciec Dave w rozmowie z telewizją Sky News za śmierć córki obwinia właścicieli portalu: - Na takich stronach można znęcać się nad innymi, bo ludzie mogą być anonimowi. Jeżeli czegoś z tym nie zrobimy, w przyszłym tygodniu może zginąć kolejny nastolatek. Ask.fm i podobne strony zarabiają miliony na ludzkim cierpieniu.

Na Facebooku założył też profil „R.I.P. Hannah Smith”. Do wtorku do godz. 22 stronę polubiło już ponad 50 tys. osób. Dave Smith udostępnił na niej petycję do rządu brytyjskiego, w której apeluje, żeby przyrzeć się przepisom regulującym działanie stron podobnych do Ask.fm. - Człowiek, który założył tę stronę, powinien odpowiadać za morderstwo. Proszę wszystkich rodziców, żeby nie pozwolili dzieciom wchodzić na tę stronę - mówił Dave Smith.

W środę rano, kiedy profil miał już prawie 80 tys. fanów, Dave Smith postanowił go usunąć. Napisał, że zostawia go w sieci jeszcze na dwa tygodnie, żeby ci, którzy chcieli uczcić pamięć jego córki, mogli to zrobić. Dlaczego postanowił usunąć konto? Z powodu obraźliwych komentarzy, tym razem umieszczanych przez internautów pod nazwiskami. Hannah nie jest pierwszym dzieckiem, które przez komentarze na Ask.fm odebrało sobie życie. W 2012 roku samobójstwo popełniły 15-letnia Ciara Pugsley i 13-letnia Erin Gallagher. W kwietniu powiesił się 15-letni Josh Unsworth. Cała trójka pochodziła z Wielkiej Brytanii.

Za jakiś czas właściciele Ask.fm wydali oświadczenie. „Śmierć Hanny Smith jest prawdziwą tragedią. Chcemy złożyć najszczerze kondolencje jej rodzinie i przyjaciołom. Skontaktowaliśmy się z policją w Leicestershire i będziemy współpracować przy śledztwie, które wyjaśni okoliczności jej śmierci. Ask.fm od dawna zachęca użytkowników i ich rodziców do zgłaszania przypadków znęcania się. Wszystkie zgłoszenia są czytane przez zespół moderatorów, usuwamy

komentarze, co do których dostajemy zgłoszenie, że łamią regulamin” - piszą właściciele strony.

Nie przekonuje to ojca dziewczyny, który mówił w wywiadzie dla „Mirror”: - Jeżeli jesteś prześladowany w miejscu pracy, można coś z tym zrobić. W szkole - także. To dlaczego nic nie chroni ludzi, którzy są nękanii w Internecie?”

Po przeczytaniu historii, pozwól klasie na chwilę rozmowy, o tym, co się wydarzyło, i w jaki sposób można unikać takich sytuacji. Pokieruj rozmowę na próbę zrozumienia tego, jak musiała czuć się ta dziewczyna, że postanowiła popełnić samobójstwo.

Materiały dodatkowe do przeprowadzenia lekcji

Strategie dla uczniów, będących ofiarami przemocy rówieśniczej

W przypadku przemocy w Internecie, pierwszą reakcją ucznia powinno być **zgłoszenie nieodpowiednich treści do administracji serwisu**, na którym się pojawiły. Jest to możliwe zarówno na Facebooku jak i na większości popularnych wśród dzieci portali – działanie to uniemożliwi łatwe rozpowszechnianie większości takich treści. **W przypadku otrzymywania wulgarnych wiadomości, uczeń może też zablokować nadawcę i uniemożliwić mu dalszy kontakt.** Jednocześnie powinien utrwalić otrzymane wiadomości i negatywne wpisy, na przykład używając funkcji „**zrzut ekranu**” – będą one bardzo potrzebne, jeżeli okaże się konieczne powiadomienie policji.

Jeżeli te działania nie pomogą, uczeń powinien bowiem **zwrócić się do kogoś dorosłego z prośbą o wsparcie**. Może być to nauczyciel, mogą być rodzice, a w skrajnych sytuacjach, może to też być policja. Wszystkie te działania dają szansę na szybką reakcję i przerwanie tej sytuacji.

Problem jest jednak trudniejszy w momencie, w którym przemoc ta nie ma charakteru jednorazowego, ostrego ataku, a przybiera formę długotrwałego, choć nie bardzo dotkliwego nękania, prowadzącego do obniżania samooceny ucznia i niszczenia jego pozycji w grupie. **Wówczas ostra interwencja dorosłych może pomóc w jednej konkretnej sytuacji, ale nie rozwiąże długotrwałego problemu relacji ucznia z jego otoczeniem.**

Z czasem większość oprawców przestaje gnębić swoich kolegów – wiąże się to z ich dojrzewaniem i rozwojem empatii, która powoduje, że zaczynają rozumieć, jaką krzywdę robią. Ten proces wymaga jednak czasu i zwykle kończy się dopiero w starszych klasach szkół ponadgimnazjalnych. Warto go przyspieszać, prowadząc z uczniami warsztaty, budujące ich świadomość emocji, empatii i umiejętność pozytywnego funkcjonowania w grupie – trzeba mieć jednak świadomość, że wyćwiczenie tych umiejętności nie jest zadaniem łatwym ani szybkim.

Na szczęście **również osoba, która jest poddana takiej agresji nie jest bez wpływu na swoją sytuację. Może przyjąć różne strategie działania, które pozwolą jej zmienić negatywną etykietę nadaną przez klasę i poradzić sobie z tym problemem.** Najczęściej wymaga to jednak wsparcia kogoś dorosłego, kto doradzi i pomoże uczniowi spojrzeć z perspektywy na całą sytuację.

Najlepszą strategią jest wówczas dla ucznia znalezienie w sobie jakiejś mocnej strony, którą docenią również jego koledzy. Jeżeli osoba atakowana ma jakiś talent sportowy, jego rozwinięcie może spowodować, że stanie się cennym członkiem klasowej drużyny.